

Ліберали Марка Карні здобули більшість у парламенті після перемог у трьох проміжних виборах

P 2

Міністр фінансів Альберти порушив питання подальшої фінансової підтримки тимчасових переселенців в Альберті

P 3

Капітуляція перед агресором: як World Aquatics втопила олімпійські цінності

Болгарія після виборів

P 6

Росія завдала масованого удару по Україні: щонайменше 16 загиблих, понад 100 поранених

P 9

Олег Медунця ознайомився з Архівом ОУН у Лондоні

Як 5 тисяч повстанців кинули виклик радянській імперії

P 11

ПІСЛЯ ЗИМОВИХ ЗНЕСТРУМЛЕНЬ УКРАЇНА ГОТУЄТЬСЯ ДО ЛІТНІХ ПЕРЕБОЇВ З ВОДОПОСТАЧАННЯМ

Навіть коли потепління пом'якшує руйнівний вплив відключень електроенергії та знижує попит на опалення, українські посадовці та фахівці з енергетики попереджають, що Росія може переключити увагу на нову вразливу ланку — водопостачання країни. Це попередження зараз

Навіть коли потепління пом'якшує руйнівний вплив відключень електроенергії та знижує попит на опалення, українські посадовці та фахівці з енергетики попереджають, що Росія може переключити увагу на нову вразливу ланку — водопостачання країни.

Це попередження зараз повторює й українська військова розвідка — Головне управління розвідки (ГУР), яке повідомило, що «вибір цілей противником обумовлений, серед іншого, зменшенням споживання електроенергії у зв'язку з завершенням опалювального сезону, а також збільшенням сезонного попиту на водні ресурси».

Агентство додало, що «потенційні удари по інфраструктурі водопостачання в населених пунктах мають на меті викликати зростання соціальної напруги та протестних настроїв серед населення України», зазначивши при цьому, що такі дії за міжнародним гуманітарним правом кваліфікуються як воєнний злочин.

Про цю загрозу також попередив президент Володимир Зеленський, наголосивши, що водна інфраструктура може стати однією з наступних

У Херсоні перебої з водопостачанням спричинені обстрілами російської армії, що значно ускладнюють роботу аварійно-ремонтних служб.

основних цілей Росії, і підкреслив, що «потрібен максимальний захист».

Останні російські атаки вже можуть свідчити про початок такої кампанії. 14 квітня Росія поцілила по Печенізькій дамбі шістьма плануючими бомбами. Того самого дня російські війська пошкодили спеціалізоване обладнання для ремонту водопостачання під час нападу на Запорізький район.

Український союз споживачів комунальних послуг повідомив, що, попри зростаючу тривогу, громадська готовність залишається низькою. Експерти кажуть, що небезпека посилюється давніми слабкими місцями українського водного сектора, що підвищує ризик серйозних гуманітарних наслідків у разі інтенсифікації атак.

Чому відключення води може бути гіршими за відключення електроенергії

«Удар по енергетичній системі дуже часто автоматично стає ударом і по системі водопостачання», — сказала Вікторія Яковліва, директорка з інформаційної політики Української асоціації водопровідно-каналізаційних підприємств. Асоціація давно попереджала про вразливість систем водопостачання й закликала до вирішення проблем, зокрема в сфері каналізаційної інфраструктури.

«Хоча резервуари з чистою водою дають нам певний буферний час, справжнім «ахіллесовим п'ятим» є система каналізації», — зауважила Яковліва. Якщо насосні станції зупиняться через відсутність електро-

постачання, виникає ризик негайного скидання стоків на поверхню, що становитиме загрозу санітарній катастрофі.

Звіт оцінив прямі збитки у 4,6 млрд дол., втрати — у 12,7 млрд дол., а потреби у відновленні — у 11,25 млрд дол. До лютого 2026 року оновлена оцінка вказала на зростання потреб сектора ще на 55,4%.

Підготовка до відключення води

Коли посадовці попереджають про можливі удари по водній інфраструктурі, фахівці з комунальних послуг кажуть, що пріоритетом є не лише захист об'єктів від прямих влучань, а й забезпечення здатності систем працювати після нападу.

Українська асоціація водопровідно-каналізаційних підприємств називає основними вразливостями системи:

- залежність від електроенергії;
- хронічні фінансові прогалини;
- нестача запасних частин;
- перевантажений персонал.

Сергій Сухомлин, керівник Державного агентства з відновлення та розвитку інфраструктури, повідомив, що агентство розробило інженерні засоби захисту для водоканалів, спроможні витримувати удари дронів. Він також сказав, що чиновники створили резервне рішення для забезпечення водопостачання великих міст у разі нападу на водозабірні споруди.

Ізабелла Лець

ТРАГЕДІЯ В ГОЛОСІЇВСЬКОМУ РАЙОНІ: СЛІДСТВО РОЗГЛЯДАЄ ВЕРСІЮ ТЕРАКТУ

У Києві слідчі перевіряють версію можливого терористичного акту з російським слідом після стрілянини, внаслідок якої загинули шість людей. Інцидент стався в суботу, 18 квітня в Голосіївському районі Києва.

За даними поліції, 58-річний чоловік відкрив вогонь по перехожих на вулиці, після чого забарикадувався в супермаркеті та взяв заручників. Правоохоронці оперативно перекрили район і протягом близько 40 хвилин намагалися вести переговори. Після того як нападник відмовився здаватися і вбив одного із заручників, його було ліквідовано спецпідрозділом.

Президент Володимир Зеленський у зверненні підтвердив, що загинуло шестеро людей: п'ятеро на місці подій і ще одна жінка померла в лікарні від поранень. Ще близько 14 осіб отримали травми, серед них 12-річний хлопчик. «Він відкрив

вогонь на вулиці, вбив людей, а потім взяв заручників у магазині. Ми висловлюємо співчуття родинам загиблих», — сказав Зеленський, додавши, що слідство встановлює мотиви нападника.

За даними українських ЗМІ, нападником є Дмитро Васильченко — громадянин України, який народився в Москві. Він раніше проживав у Росії, а також був мешканцем Бахмута. За словами президента, чоловік мав кримінальне минуле. Слідство також перевіряє інформацію про можливі зв'язки з Росією. За даними відкритих баз, він міг мати російські банківські рахунки та телефонний номер у минулому, а також неодноразово відвідував РФ.

Правоохоронці зазначають, що нападник відкривав безладний вогонь по людям і діяв із карабіна, який перебував у нього на законних підставах.

Перед нападом він також підпалив свою квартиру в багатоповерхівці. Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко заявив, що поліція намагалася переконати нападника скласти зброю та навіть запропонувала медичну допомогу для поранених заручників, однак він не реагував. Після цього було ухвалено рішення про силову ліквідацію.

Генеральна прокуратура кваліфікує подію як терористичний акт. Слідство також вивчає його активність у соцмережах, де, за повідомленнями, він поширював антиукраїнські заяви та радикальні погляди.

Правоохоронці наголошують, що остаточні мотиви нападника поки не встановлені, однак розглядаються всі версії, включно з можливим зовнішнім впливом.

Ганна Вівчарук

ЛІБЕРАЛИ МАРКА КАРНІ ЗДОБУЛИ БІЛЬШІСТЬ У ПАРЛАМЕНТІ ПІСЛЯ ПЕРЕМОГ У ТРЬОХ ПРОМІЖНИХ ВИБОРАХ

Партія прем'єр-міністра Канади Марка Карні забезпечила собі парламентську більшість, здобувши перемоги у всіх трьох проміжних виборах, що відбулися в понеділок, 13 квітня, 2026 року. Цей результат став фінальним кроком у політичному процесі, який розпочався ще кілька місяців тому, коли п'ятеро депутатів опозиції перейшли до лав урядової Ліберальної партії.

Перемогу для лібералів забезпечили кандидати Долі Беґум у виборчому окрузі Скарборо Саутвест (Scarborough Southwest), Даніель Мартін у Юніверситі-Роздейл (University-Rosedale) та Тетяна Оґюст у Терребон (Terrebonne). Завдяки цим результатам урядова команда збільшила своє представництво до 174 мандатів у Палаті громад, остаточно закріпивши за собою більшість і посиливши позиції для просування законодавчої програми.

У політичній історії Канади з 1867 року лише 13 прем'єр-міністрів змогли привести свої партії до парламентської більшості. Карні став 14-м, хто досяг цього результату і це досягнення вважається особливо помітним з огляду на нетиповий шлях його уряду до влади та подальшого зміцнення позицій у парламенті.

Навіть відносно невелика перевага у кілька мандатів має суттєве значення для уряду. Більшість дозволяє

Тетяна Оґюст, Прем'єр-міністр Марк Карні, Долі Беґум та Даніель Мартін після перемоги на проміжних виборах. (Сторінка Марка Карні у Facebook)

лібералам: значно легше ухвалювати законодавчі ініціативи у Палаті громад;

забезпечувати стабільність уряду під час вотумів довіри; ефективніше контролювати роботу парламентських комітетів. Фактично це означає перехід від режиму політичних компромісів до більш передбачуваного управління порядком денним.

Водночас політичні аналітики застерігають: у парламенті зберігається висока динаміка. Історично канадські уряди неодноразово стикалися з раптовими відставками депутатів або переходами в інші політичні проекти. Деякі представники Ліберальної партії вже розглядають можливість залишити федеральну політику, що теоретично може знову звужити біль-

шість.

Окремим фактором залишається розширення політичної «парасольки» Ліберальної партії. Останні місяці відзначилися припливом нових політичних фігур і колишніх опозиційних депутатів, що змінило внутрішню динаміку фракції. Це створює як можливості, так і ризики: з одного боку, уряд отримує ширшу підтримку для реалізації політики, з іншого зростає ймовірність внутрішніх розбіжностей, які можуть впливати на дисципліну голосувань у Палаті громад.

Отримавши більшість, уряд Карні переходить у нову фазу політичного циклу. Ключове питання тепер полягає не в тому, чи здатен він ухвалювати рішення, а в тому, який курс він обере для використання цієї політичної переваги.

Перед прем'єром стоїть класична дилема більшості урядів: діяти швидко та амбітно, реалізуючи масштабні реформи, чи обережно балансувати між ефективністю та стабільністю, уникаючи політичного перенапруження всередині власної фракції та з боку суспільства.

Саме відповіді на ці питання визначають, як довго і наскільки впевнено уряд Карні зможе утримувати контроль над політичним порядком денним у Канаді.

Надя Герелюк

Редакційна колонка

ЯК МАРК КАРНІ ВИКОРИСТОВУВАТИМЕ ВЛАДУ БІЛЬШОСТІ?

Отримання парламентської більшості відкриває для прем'єр-міністра Канади Марка Карні новий етап політичного керівництва. Відтепер йдеться не про те, чи здатен уряд ухвалювати рішення, а про те, яким чином він скористається наданими повноваженнями та які наслідки це матиме для країни.

Більшість у парламенті означає фактичний контроль над законодавчим процесом. Уряд більше не залежить від підтримки опозиційних сил, що дозволяє швидше просувати ініціативи, формувати порядок денний та уникає затримок. Водночас така концентрація влади позбавляє виконавчу гілку політичних виправдань: відповідальність за результати політики повністю лягає на прем'єра та його команду.

Важливим чинником стає стиль управління. Очікується, що Карні, з огляду на свій професійний досвід, дотримуватиметься технократичного та прагматичного підходу. Його уряд може характеризуватися підвищеною дисципліною, централізацією рішень та орієнтацією на ефективність. Такий формат передбачає менше політичної риторики і більше уваги до конкретних результатів.

Серед ключових пріоритетів економічна стабільність і подолання викликів, пов'язаних із вартістю життя. Уряд має можливість оперативного впровадження заходів, спрямованих

на підтримку громадян та адаптацію до глобальної економічної неста-

більності. Саме економічна політика може стати головним полем реалізації

нових владних можливостей.

Втім, ситуація ускладнюється питанням політичної легітимності. Нинішня більшість не є результатом загальнонаціональних виборів, а сформована внаслідок політичних змін у парламенті, зокрема переходу депутатів з опозиційних лав до урядової більшості (floor crossing), а також результатів трьох проміжних виборів, що відбулися в понеділок. Це створює підґрунтя для критики з боку опозиції, яка може трактувати активне використання влади як надмірну концентрацію повноважень.

У цьому контексті перед урядом постає стратегічна дилема: діяти швидко і рішуче, демонструючи ефективність, чи обирати обережніший курс, зважаючи на політичні ризики. Надмірна активність може викликати суспільне несприйняття, тоді як стриманість поставити під сумнів доцільність самої більшості.

Таким чином, ключовим випробуванням для уряду Карні стане не лише реалізація політичної програми, а й здатність знайти баланс між силою мандату та відповідальністю перед суспільством. Саме від цього залежатиме довіра до влади та ефективність її рішень у середньостроковій перспективі.

Надя Герелюк

Першим важливим рішенням стало зниження цін на пальне. З 20 квітня до 7 вересня, 2026 зменшується федеральний акцизний податок на бензин. На заправках можна буде заощадити до 10 центів за літр бензину та 4 центи за літр дизельного пального.

МІНІСТР ФІНАНСІВ АЛЬБЕРТИ ПОРУШИВ ПИТАННЯ ПОДАЛЬШОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ТИМЧАСОВИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ В АЛЬБЕРТІ

18 березня 2026 р. Міністр фінансів Альберти Нейт Горнер провів онлайн круглий стіл з представниками багатокультурної медіа, щоб відповісти на питання, які їх цікавлять.

З сторони української медіа порушувалися питання щодо тимчасових мешканців в Альберті, яких уряд пропонує виключити з фінансової підтримки, оскільки вони не мають статусу постійного мешканця Канади. Суспільні програми, які оплачує провінційний уряд, включають освіту, медичні послуги та інші соціальні програми. Уряд стверджує, що тимчасові мешканці отримують ці послуги безкоштовно.

Від української преси були присутні Марко Левицький, співредактор і автор редакційних статей часопису «Новий Шлях – Українські Вісті», Юлія Волошина від багатокультурного радіо та Ліда Василин від українського тижневика «Гомін України».

У жовтні 2026 р. провінційний уряд планує референдум, і деякі з дев'яти питань стосуються скорочення або обмеження фінансування соціальних програм для тимчасових мешканців Альберти. Також пропонується, щоб тимчасові мешканці самі оплачували повну вартість медичних послуг та освіти на всіх рівнях.

Прем'єр Даніель Сміт пропонує такі питання на референдумі на підставі того, що дохід від продажу нафти впав до 60 доларів США за бочку, і провінційний бюджет може

Нейт Горнер, Міністр фінансів Альберти і член Законодавчої асамблеї від округу Драмгеллер-Стеттлер (Drumheller–Stettler)

зіткнутися з великим дефіцитом.

Раніше, у березні, під час телевізійної промови прем'єр Сміт сказав:

«Не можна вимагати, щоб платники податків Альберти... надалі дозволяли федеральному уряду затоплювати наші кордони новопривітними і дозволяли кожному, хто переїжджає сюди, доступ до найкращих у країні [Канаді] соціальних програм. Це не лише несправедливо щодо платників податків Альберти, але й фінансово обтяжує провінцію та знижує якість наших систем охорони здоров'я, освіти та інших соціальних послуг».

Марко Левицький від газети «Новий Шлях – Українські Вісті» зазначив, що запропоновані зміни можуть вплинути приблизно на 65,000 ук-

раїнських переміщених осіб, які приїхали до Альберти, рятуючись від геноцидної війни росії проти України. Він запитав, чи перегляне уряд Альберти свою позицію щодо переміщених мешканців і питань, винесених на запланований референдум, з огляду на те, що ціна нафти піднялася вище 100 доларів США за бочку.

Міністр Горнер відповів, що уряд «прогнозує на підставі найкращої доступної інформації під час планування бюджету, а згодом може переглянути свої рішення». Він також зазначив, що «з зростанням населення, високим рівнем безробіття і нашим бажанням [себто бажанням цієї адміністрації] мати більше контролю над імміграцією до країни [Канади], ми хочемо розуміти хто тут є, хто платить податки, і хто користується соціальними послугами, щоб ми могли побудувати більш стійку систему для майбутнього».

Міністр підкреслив, що Альберта прагне забезпечити, щоб іммігранти, яких приймають, сприяли розвитку провінції на користь усіх. Він додав, що ці виклики залишаються актуальними незалежно від ціни нафти.

Ліда Василин запитала, на якій підставі уряд прийшов до висновку, що тимчасові мешканці, які легально приїхали і перебувають у Канаді, отримують будь які послуги безкоштовно, беручи під увагу, що ці мешканці працюють і платять податки на доходи (income tax), а також непрямо покривають податки на житло та освіту (property and education taxes)

через орендну плату або як власники житла, якщо їм по щастю купити собі власний будинок?

У відповідь Міністр заявив, що уряд намагається уточнити, хто перебуває в Канаді, хто сплачує податки і хто користується соціальними послугами, оскільки, за його словами, без цього буде складно забезпечити економічну стабільність. Він також додав, що уряд прагне приймати іммігрантів, чий досвід відповідатиме потребам ринку праці і задовільнятиме потреби серед робочих сил.

Горнер зазначив, що, за його оцінками, в Альберті наразі перебуває приблизно 281,000 тимчасових мешканців.

Ліда Василин поставила додаткове запитання, чи є справедливим звинувачувати одну групу осіб, не даючи при цьому конкретних доказів щодо витрат уряду на обслуговування тимчасових мешканців. Міністр Горнер не надав прямої відповіді, зазначивши, що для нього, це процес, який потребує оцінки справедливості. Він також навів приклад витрат на вищу освіту, яку провінційний уряд субсидує.

Він повторив, що провінційний уряд Альберти повинен інвестувати свої гроші там, де це принесе найбільшу користь для провінції, та забезпечити довгострокову економічну стійкість на сильне майбутнє..

Ліда Василин
Ліга Українок Канади,
Відділ Едмонтон

КЛЮЧОВІ ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ ПРО ІММІГРАЦІЮ ТА ПРИТУЛОК У КАНАДІ - BILL C-12

У Канаді офіційно набув чинності новий законодавчий пакет у сфері імміграції та притулку. Закон про посилення імміграційної системи та охорони кордонів Канади (Bill C-12 Strengthening Canada's Immigration System and Borders Act) отримав підтвердження 26 березня 2026 року та запроваджує суттєві зміни до системи управління міграційними процесами, посилюючи як контроль, так і адміністративні інструменти держави.

За даними уряду Канади, реформа спрямована на модернізацію системи притулку, підвищення ефективності обробки заяв та зміцнення прикордонної безпеки, зокрема у відповідь на зростання кількості заяв і навантаження на міграційні служби.

Новий закон змінює підхід Канади до імміграції та надання притулку у чотирьох основних напрямках. По-перше, запроваджуються нові правила щодо того, хто може подавати заяву на притулок. По-друге, оновлюються та спрощуються процедури розгляду таких справ. По-третє, розширюється обмін інформацією між державними установами для кращої координації. І по-четверте, уряд отримує нові повноваження щодо управління імміграційними документами та заявами.

Однією з ключових змін є запровадження нових правил щодо того, хто може подати заяву на притулок у Канаді. Ці правила застосовуватимуться до всіх заяв, поданих після визначеної дати. Зокрема, обмеження стосуються осіб, які звертаються по притулок більш ніж через рік після першого в'їзду до Канади. Також вони стосуються тих, хто перетинає канадсько-американський кордон поза офіційними пунктами пропуску і подає заяву пізніше ніж через 14 днів після в'їзду в країну. Такі заяви не передаватимуться до Ради з питань імміграції та біженців (Immigration and Refugee Board of Canada (IRB)), однак заявники зберігають право на попередню оцінку ризиків депортації (PRRA), яка визначає можливі загрози у разі повернення до країни походження. Уряд заявляє, що ці зміни мають на меті зменшити навантаження на систему та запобігти зловживанням процедурою притулку.

Закон також передбачає цифровізацію та спрощення адміністративних процедур. Йдеться про скорочення дублюючих форм і зайвих етапів подання заяв, швидшу передачу повних справ до Ради з питань імміграції та біженців (IRB), автоматичне закриття

неактивних справ, а також можливість оперативного завершення розгляду у випадку добровільного виїзду заявника. За оцінкою уряду, ці зміни мають підвищити ефективність системи та скоротити загальний час розгляду справ.

Окремий блок реформи стосується обміну даними між федеральними, провінційними та територіальними органами влади. Закон надає Міністерству імміграції, біженців та громадянства Канади (IRCC) право обмінюватися інформацією про статус і документи осіб, інтегрувати дані між різними імміграційними програмами, а також укладати офіційні угоди про обмін інформацією з іншими державними установами. Водночас уряд наголошує, що ці механізми реалізуються з дотриманням вимог захисту приватності та положень Хартії прав і свобод.

Закон також розширює повноваження уряду щодо управління імміграційними документами. У виняткових випадках уряд зможе призупинити або змінювати обробку великих груп імміграційних документів, тимчасово призупинити прийом заяв, а також анулювати або коригувати вже подані справи, якщо це відповідає суспільному інтересу. Йдеться,

зокрема, про ситуації, пов'язані з шахрайством, загрозами безпеці або технічними помилками системи. Такі рішення ухвалюються на рівні Кабінету міністрів і мають бути офіційно оприлюднені.

Федеральний уряд заявляє, що Bill C-12 є частиною ширшої стратегії посилення контролю над кордонами, боротьби з організованою злочинністю та підвищення ефективності імміграційної системи. Критики ж застерігають, що розширення виконавчих повноважень може посилити адміністративний контроль над міграційними процесами та вплинути на доступ до процедур притулку.

Загалом Bill C-12 є одним із наймасштабніших переглядів імміграційної та притулкової політики Канади за останні роки. Реформа поєднує заходи, спрямовані на ефективність і безпеку, з новими обмеженнями для заявників, що вже викликає активні суспільні та правові дискусії щодо балансу між державним контролем і гуманітарними зобов'язаннями.

Надія Лемко
(Джерело: Міністерство імміграції, біженців та громадянства Канади (Immigration, Refugees and Citizenship Canada, IRCC))

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

- Комерційний рух через Ормузьку протоку в понеділок майже завмер після короткого і хаотичного відкриття на вихідних, яке завершилося першим захопленням іранського судна Сполученими Штатами. Це стало першим таким кроком під час нинішньої блокади США, підвищивши ставки для судновласників, які працюють у регіоні, і розширивши зону, яку вважають ризикованою для проходу. У відповідь еталонна нафта подорожчала, оскільки історична криза постачання почала виглядати ще тривалішою.
- Політичне керівництво Фінляндії не приїде на Венеційську бієнале, якщо російський павільйон відкриють. Втім, деякі держслужбовці відвідають виставку, щоб підтримати фінське мистецтво і культуру. Міністерство культури Латвії написало заяву до Фондації Бієнале із закликом переглянути участь Росії на міжнародній художній виставці. Заяву підписали 22 країни.
- Економіка Пакистану зазнала удару через глобальну енергетичну кризу, спричинену семитижневою війною в Перській затоці, яка перекинула життєво важливі постачання скрапленого природного газу (СПГ) та призвела до масштабних відключень електроенергії. Повідомляється, що протягом останнього тижня мешканці Пакистану стикаються з тривалими відключеннями світла. Головною причиною є дефіцит СПГ, який країна звичайно закупає у Катару – другого за величиною експортера у світі – для роботи своїх електростанцій.
- Генеральний прокурор Руслан Кравченко повідомив про відкриття кримінального провадження за фактом неналежного виконання службових обов'язків працівниками поліції під час терористичного акту в Києві 18 квітня 2026 року. Перед цим у мережі з'явилося відео, на якому двоє поліцейських під час стрілянини втекли з місця події.
- Президент Володимир Зеленський планує обговорити з лідером партії "Тиса" Петером Мадяром, що перемогла на виборах в Угорщині, повернення коштів Ощадбанку, "вкрадених" угорським прем'єром Віктором Орбаном.
- Президент Володимир Зеленський повідомив, що так звана Drone Deal (угода щодо дронів – ред.), яку Україна пропонує партнерам, міститиме щонайменше 10 різних договорів про експорт української зброї.
- Президент Володимир Зеленський заявив, що Україна має спільно з країнами Європи за рік створити антибалістичну систему ППО.
- За даними екзит-полів, на парламентських виборах у Болгарії перемагає партія проросійського експрезидента Румена Радева.
- Внаслідок нічної атаки російських ударних безпілотників типу "Шахед" на Чернігів загинув 16-річний юнак, ще четверо людей отримали поранення.
- Поблизу північно-східної частини узбережжя Японії стався землетрус магнітудою 7.4–7.5. Після поштовхів Японське метеорологічне агентство оголосило загрозу цунамі. За даними Геологічної служби США, епіцентр розташовувався у морі на схід від міста Міяко на глибині 35 кілометрів. Згодом влада попередила населення про ймовірне цунамі та зауважила, що висота хвиль може сягати трьох метрів. Під ризик потрапили прибережні райони префектур Івате, Аоморі та Хоккайдо. Мешканців закликали терміново залишити узбережжя та піднятися на підвищені ділянки місцевості. Поштовхи відчувалися також у Токіо. Тоді як у префектурі Аоморі мусили тимчасово зупинити рух швидкісних поїздів.
- У лікарні помер чоловік, який отримав поранення під час стрілянини в Голосіївському районі Києва. За словами Кличка, постраждалий перебував у вкрай важкому стані. Лікарі намагалися врятувати його життя, однак зробити цього не вдалося. Нині в лікарнях столиці залишаються семеро поранених. Серед них – одна дитина. Із дорослих четверо перебувають у реанімації, ще двоє – у відділенні політравми. Усім постраждалим надають необхідну медичну допомогу.
- Словацький прем'єр-міністр Роберт Фіцо збирається відвідати парад у Москві 9 травня. Утім, країни Балтії заборонили політику летіти через їхні території.
- До заявки "синьо-жовтих" на турнір у столиці Грузії потрапили 12 спортсменів. Нашу збірну представляли дев'ять чоловіків та три жінки. Вперше з 1999 року Україна не виборола жодної медалі на Євро. З того часу щоразу українські дзюдоїсти виборювали бодай одну "бронзу", як це сталось на попередній континентальній першості, де на п'єдестал піднялась Юлія Курченко.

ГОМІН УКРАЇНИ

Головний редактор: д-р Надя Герелюк
Голова редакційної колегії: д-р Олег Романишин

Газета заснована у 1948 році видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обмінною порукою у Торонті Онтаріо Канада
«Гомін України» – орган Українських Державницьких Організацій Канади

☎ 416-516-2443
Website: www.homin.ca

E-mail: homin@on.aibn.com
Адміністрація: info@homin.ca

Postmaster, send address changes to:
"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Передплата: Publication mail: \$90.00 на рік
Standard mail: \$125.00 на рік
США: \$150.00 на рік
Міжнародні: \$275.00

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол.

За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англійськомовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

Радіопрограма "Пісня України"

Можна слухати з понеділка до п'ятниці в 9 год. ранку на

cjmrradio.com

CJMR APP

<https://www.facebook.com/SOFUradio>

Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

ДИПЛОМАТИЧНИЙ «ФРОНТ» У ВЕНЕЦІЇ: ЧИ СТАНЕ МИСТЕЦТВО ШИРМОЮ ДЛЯ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ У 2026 РОЦІ?

Венеція, відома своїми каналами та величними палацо, готується до однієї з найбільш контроверсійних подій у своїй сучасній історії. Напередодні 61-ї Венеційської біенале, яка має відкритися 9 травня 2026 року, над садами Джардіні згущуються хмари не мистецького, а суто політичного шторму. Головне питання порядку денного: чи має право країна-агресор використовувати світову культурну трибуну, поки її ракети руйнують музеї та театри України?

Історія

Венеційська біенале це найстаріша та одна з найвпливовіших міжнародних культурних подій у світі, заснована ще у 1895 році. Її часто називають «Олімпіадою у світі мистецтва», оскільки вона збирає найкращих представників культури з усього світу. Сьогодні це багатофункціональна інституція, що включає мистецтво та архітектуру (головні компоненти, які чергуються щороку: по непарних роках мистецтво, по парних — архітектура). Решта фестивалів проводиться щорічно і включає музику (з 1930), театр (з 1934), танець (з 1999) та знаменитий Венеційський кінофестиваль (заснований у 1932 році як перший кінофорум у світі). Виставки зосереджені у садах Джардіні (Giardini) та на території колишньої суднобудівні Арсенал (Arsenale).

Відповідь Фінляндії

Першою гучно і безкомпромісно про свою позицію заявила Фінляндія. Політичне керівництво країни офіційно оголосило: жоден представник фінського уряду не перетне поріг Біенале, якщо там працюватиме російський павільйон.

Це рішення не просто формальність, а болючий розрив із багаторічною традицією. Зазвичай фінський павільйон (знаменита споруда Алвара Аалто) відкриває міністр культури. У 2026 році міністр науки і культури Марі-Лена Талвітіє залишиться в Гельсінкі. Фінляндію представлятимуть лише державні службовці середньої ланки та самі митці. Таким чином країна прагне підтримати

Закритий російський павільйон у 2022 році.
Фелікс Херхагер/picture alliance via Getty Images (Українська Правда)

власний культурний сектор, не легітимізуючи при цьому присутність агресора на сусідньому майданчику.

«Політичне керівництво Фінляндії не братиме участі у біенале, якщо Росія буде включена до числа експонентів. Водночас, ми вважаємо важливим підтримувати фінське мистецтво та митців, тому участь відбуватиметься на рівні чиновників», — заявила Талвітіє.

Коаліція 22-х

Фінляндія не залишилася наодинці. Під прапором Латвії сформувався потужний дипломатичний блок із 22 країн. Естонія, Литва, Польща, Франція, Німеччина та інші держави підписали спільний лист до керівництва Біенале. Вимога чітка: російська державна присутність на виставці має бути заблокована.

Позиція підписантів ґрунтується на тому, що російський павільйон у Венеції це не приватна галерея, а власність держави РФ. Отже, будь-який проект у цих стінах є актом державної культурної дипломатії, що у 2026 році виглядає як спроба відбілити репутацію режиму через «м'яку силу».

Позиція організаторів

Попри безпрецедентний тиск, керівництво Венеційської біенале на чолі з президентом П'єтранджело Буттафуоко займає оборонну позицію. Буттафуоко, відомий своїми правими поглядами та прихильністю до італійського традиціоналізму, апелює до «абсолютної свободи мистецтва».

Буттафуоко заявив, що його Біенале має бути місцем для діалогу, а не виключення, стверджуючи, що «де

є мистецтво, там є діалог».

Проте цей «ідеалізм» наштовхується на жорстку фінансову реальність. Європейська комісія вже надіслала офіційне попередження: якщо організатори приймуть російську державну делегацію, Біенале може втратити грант у розмірі 2 мільйонів євро за програмою «Креативна Європа». У Брюсселі вважають, що надання платформи структурам, пов'язаним з російським урядом, може бути прямим порушенням санкційного режиму ЄС.

Російська стратегія

Після того, як у 2022 та 2024 роках російський павільйон стояв порожнім (у 2022-му художники та куратор самі відмовилися від участі на знак протесту, а у 2024-му павільйон передали Болівії), Кремль вирішив повернутися з розмахом.

Заявлений проект під назвою «Дерево, вкорінене в небі» (The Tree is Rooted in the Sky) виглядає як класичний приклад маніпуляції. Використання екологічних та філософських метафор має на меті відволікти увагу від воєнних злочинів. Це спроба показати «іншу Росію»: глибоку, духовну, відірвану від земної брудної політики. Проте для європейських дипломатів це «дерево» має коріння, що живиться кров'ю українських міст.

Розкол в італійських верхах

Цікаво, що навіть всередині італійської влади немає єдності. Якщо керівництво Біенале намагається «зберегти обличчя» Росії, то італійське Міністерство культури демонструє зовсім інший підхід. Міністр Алессандро Джулі відкрито солідаризувався з українською стороною. Його нещодавній візит до Львова та відмова відвідувати ключові заходи Біенале, де фігуруватиме РФ, стали потужним сигналом: італійський уряд не поділяє «нейтралітет» Буттафуоко.

До 11 травня 2026 року організатори мають дати фінальну відповідь Єврокомісії. Якщо російський прапор все ж підніметься над Джардіні, виставка ризикує стати найбільш «порожньою» в історії: без міністрів, без зіркових гостей із двадцяти країн та, можливо, без європейського фінансування.

Мистецтво завжди було дзеркалом епохи. У 2026 році у Венеції це дзеркало може розбитися, продемонструвавши, що «нейтральність» у часи війни це ніщо інше, як тиха згода з агресором.

Олександра Чорна
Джерела: Українська Правда, Укрінформ, nv.ua, The New Voice of Ukraine, British Council

Будівля фестивалю. (Odessa Journal)

КАПІТУЛЯЦІЯ ПЕРЕД АГРЕСОРОМ: ЯК WORLD AQUATICS ВТОПИЛА ОЛІМПІЙСЬКІ ЦІННОСТІ

Рішення Міжнародної федерації водних видів спорту (World Aquatics) про повне повернення російських та білоруських атлетів до змагань із використанням державної символіки стало найгучнішим ляпасом світовій спортивній спільноті з моменту початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Поки українські басейни лежать у руїнах, а плавці тренуються під звуки сирен, World Aquatics вирішила, що «час примирення» настав. Але якою ціною?

Тріумф пропаганди

Згідно з рішенням від 13 квітня 2026 року, World Aquatics повністю зняла санкції з російських та білоруських спортсменів, дозволивши їм виступати під власними державними прапорами та з національними гімнами.

Це рішення скасовує попередні обмеження, за якими атлети могли змагатися лише у нейтральному статусі. Тепер вони можуть брати участь у турнірах на рівних умовах з іншими країнами, використовуючи національну символіку та форму.

Дозвіл поширюється на плавання, стрибки у воду, синхронне плавання та гайдайвінг. У водному полі обмеження залишалися найдовше через фізичний контакт, проте нове рішення також передбачає відновлення повноцінної участі в командних видах.

Крім того, було відновлено повні права національних федерацій обох країн у структурі World Aquatics.

Таке рішення World Aquatics вчоргове показало, що принципи гуманізму та міжнародного права нічого не важать для спортивних організацій і легко приносяться в жертву фінансовим інтересам. Адже дозвіл росіянам і білорусам виступати з прапорами та гімнами це не просто «технічне рішення». Це легітимізація режимів, які використовують спорт як головний інструмент своєї пропаганди.

Для Кремля кожен піднятий прапор на п'єдесталі World Aquatics це не спортивна перемога, а черговий доказ того, що світ «втомився» і готовий пробачити воєнні злочини заради ви-

Матч збірної України з Францією на Кубку світу-2026. World Aquatics/Allezea Galea (Джерело-Суспільне Спорт).

довищ. У той час, коли міжнародні санкції мали б посилюватися, ми бачимо повну капітуляцію профільної федерації. Прапор РФ у басейні це прапор країни, яка цілеспрямовано знищує українську спортивну інфраструктуру, вбиває тренерів та позбавляє тисячі дітей можливості займатися плаванням.

Подвійні стандарти «нейтральності»

World Aquatics намагається прикрити своє рішення так званими «перевірками на добросовісність». Нам обіцяють, що ІТА (Міжнародне агентство з тестування) буде проводити щонайменше чотири антидопінгові перевірки, а підрозділ AQIU перевірятиме російських та білоруських атлетів на предмет підтримки війни.

Проте досвід попередніх років показує, що ці перевірки лише ширма. Більшість провідних російських плавців є представниками клубів ЦСКА чи «Динамо», мають військові звання та неодноразово брали участь у Z-мітингах.

Як можна вважати «нейтральним» або «чистим» спортсмена, який отримує нагороди з рук воєнних злочинців? Відповідь очевидна: ніяк. Повернення державної символіки остаточно знімає всі маски. Тепер агресор навіть не змушений вдавати нейтральність, він повертається як

повноправний член «сім'ї», не змінивши жодної своєї дії на полі бою.

Зруйновані мрії проти «права на професію»

Аргумент про те, що спортсмени не повинні відповідати за дії своїх урядів, звучить особливо цинічно на тлі українських реалій. Станом на 2026 рік в Україні зруйновано понад 500 об'єктів спортивної інфраструктури, серед яких десятки басейнів світового рівня. Харківська «Акварена» чи басейни Маріуполя та Миколаєва більше не приймають чемпіонів.

Українські плавці змушені тренуватися за кордоном, перебуваючи в постійному емоційному напруженні та страху за свої родини. Водночас їхні російські «колеги» користуються всіма благами державної підтримки, тренуються на базах, збудованих на нафтодолари, і тепер отримують право тріумфально піднімати свій прапор. Це не конкуренція, це знущання над самою ідеєю чесної гри (Fair Play).

Протест як єдина зброя

Україна вже дала чітку відповідь. Відмова чоловічої збірної з водного поло виходити на один майданчик із представниками РФ на Кубку світу це вчинок гідності. Технічна поразка, яку присудили нашим спортсменам, важить набагато більше, ніж будь-яка медаль. Це демонстрація того,

що для українців існують речі, важливіші за турнірні таблиці.

«Спорт має об'єднувати навколо чесних правил і поваги до життя. Повернення прапора країни, яка ці правила зневажає і систематично руйнує, це тривожний сигнал для всієї спортивної спільноти. Сьогодні наші атлети тренуються під обстрілами, і на цьому тлі будь-які розмови про «нейтральність» чи повернення атрибутики агресора виглядають ганебними та відірваними від реальності», — заявив очільник Міністерства молоді та спорту України Матвій Бідний.

Проте Україна не повинна залишатися наодинці. Це рішення World Aquatics є небезпечним прецедентом для всього олімпійського руху. Якщо сьогодні дозволено прапор РФ у басейні, то завтра ми побачимо його на футбольних полях, легкоатлетичних манежах та, зрештою, на Олімпійських іграх без жодних обмежень.

Час обирати сторону

Світова спортивна спільнота стоїть перед вибором: або стати співучасником відбілювання агресії, або виявити солідарність із жертвою.

«Це рішення знецінює пам'ять про понад 650 українських спортсменів, які вже ніколи не вийдуть на старт саме через збройну агресію РФ. Ми закликаємо міжнародну спільноту не ставати співучасниками легітимізації агресії через спортивні успіхи атлетів, які фактично є частиною російської пропагандистської машини», — наголосив міністр.

Спорт не може бути «поза політикою», коли політика однієї держави полягає у фізичному знищенні іншої. Вода в басейнах World Aquatics віднині має присмак крові та пороху, і жодні золоті медалі не зможуть змити цю ганьбу з репутації організації.

Світ має зрозуміти: не можна тиснути руку вбивці, навіть якщо вона простягнута для спортивного вітання.

Олександра Чорна
Джерела: gov.ua, World Aquatics website, УНІАН, Радіо Свобода

БОЛГАРІЯ ПІСЛЯ ВИБОРІВ: ПЕРЕМОГА РУМЕНА РАДЕВА І НАСЛІДКИ ДЛЯ ВІДНОСИН З УКРАЇНОЮ

У Болгарії завершилися парламентські вибори, перемогу на яких здобула коаліція колишнього президента Румена Радева «Прогресивна Болгарія». За попередніми даними Центральної виборчої комісії, після підрахунку понад 60% бюлетенів політична сила отримала близько 45% голосів і може сформувати більшість у парламенті.

Ці вибори стали черговим проявом політичної нестабільності в країні — це вже восьме голосування за останні п'ять років. Болгарія залишається фрагментованою політичною системою, де уряди змінюються майже щороку, а коаліції є нестійкими.

Радев назвав результат «перемогою надії» та пообіцяв сформувати стабільний уряд, щоб уник-

нути нових дострокових виборів. Його політична програма зосереджена на боротьбі з корупцією та критиці попередніх урядів, які він пов'язує з «олігархічними структурами».

Колішній прем'єр-міністр Бойко Борисов, чия партія GERB посіла третє місце з приблизно 13% голосів, привітав Радева з перемогою, але застеріг, що виграти вибори і керувати державою — різні речі. Його слова відображають складність майбутніх коаліційних переговорів у роздробленому парламенті.

Для України ці політичні зміни мають важливе значення. Радев відомий критикою постачання зброї Україні та закликами до відновлення діалогу з Росією. Він також висловлював застереження

щодо окремих оборонних угод між Болгарією та Україною. Це може вплинути на рівень політичної підтримки Києва з боку Софії.

Водночас Болгарія залишається членом Європейського Союзу і НАТО, що обмежує радикальні зміни у зовнішній політиці. Країна продовжує балансувати між проєвропейським курсом і внутрішніми політичними дискусіями щодо війни Росії проти України.

Формування уряду залежатиме від складних коаліційних переговорів, які визначать не лише внутрішню стабільність Болгарії, а й її подальшу позицію щодо України та безпеки в регіоні.

Надя Герелюк

«УКРАЇНЬСЬКА МУЗИКА НА ПРЕРІЯХ: ЕПОХА ВІНІЛОВИХ ПЛАТІВОК»

ОЖИВЛЯЄ ІСТОРІЮ ТА ВШАНОВУЄ СПАДЩИНУ НА КАНАДСЬКИХ ПРЕРІЙ

Українці західної Канади готуються відсвяткувати розмаїту музичну спадщину в рамках майбутньої виставки «Українська музика на Преріях: епоха вінілових платівок», яка відбудеться в Альбертській раді українського мистецтва (ACUA) в Едмонтоні. Ця захоплива виставка оживить усе різнобарв'я звуків, історій та ритмів, які сформували культуру українців на просторах канадських прерій, від Альберти до Саскачевану та Манітоби. Нещодавно «Гомін України» поспілкувався з доктором Браяном Черевиком, відомим музикантом, етномузикологом та одним із засновників знаменитого ансамблю Kubasonics, а також з доктором Ларисою Цимбалюк Челядин, колишньою завідувачкою Центру українського та канадського фольклору імені Кулів в Університеті Альберти, видатною художницею та фольклористкою, про натхнення, виклики та невичерпну спадщину цього чудового проєкту.

Виставка «Українська музика на Преріях: епоха вінілових платівок», задумана як модульна мандрівна експозиція, представляє фотографії музикантів, афіші концертів, обкладинки вінілових платівок та інструменти — від акордеонів і скрипок до цимбалів, а також старовинні мікрофони та програвачі. Повністю зануритися в атмосферу епохи відвідувачам допоможуть спеціальні QR-коди, за допомогою них глядачі зможуть прослухати історичні записи, що охоплюють кілька десятиліть, додаючи музичний аспект до візуальної експозиції. У міру того, як виставка мандруватиме з міста до міста, кожна локація додаватиме їй власного колориту, унікальних історій, мистецьких колекцій та історичних реліквій, завдяки чому кожна зупинка перетворюватиметься на особливу й глибоко особисту зустріч із музикою, яка формувала минуле української громади.

Натхнення, вкорінене у громаді

Для Браяна та Лариси цей проєкт виник із їхнього тісного зв'язку з українською музикою, що тягнувся протягом усього життя. З дитинства вони були оточені музикою на сімейних святах, весіллях і громадських подіях, що сформувало їхній світогляд. Протягом десяти-

Міккі та Бані «The Maiden Love Song / Ashes of Love» — V-Records Limited, Канада.

Виставку «Українська музика на преріях» відкриє унікальний гурт Kubasonics.

літь Браян колекціонував вінілові платівки, афіші концертів та сувеніри, черпаючи натхнення для виставки з власного професійного досвіду як музиканта, наукових знань та багатой музичної спадщини своєї родини. Він згадує, що у його батька було шістьдесят двоюрідних братів і сестер та сімейний гурт, який виступав на весіллях, втілюючи музику в саму тканину сімейного та суспільного життя. Це було більше, ніж просто розвага, це було серцебиття незгасимих культурних традицій. Дядько Браяна був барабанщиком у групі D-Drifters-5, українсько-канадському ансамблі з Вінніпегу, що грав у 1960-х роках. Група адаптувала популярні англійські пісні (хіти) під українські тексти, виконуючи їх у стилі «half-напів», а в 1965 році навіть записала платівку VLP 3025: «D-Drifters-5 співають і виконують пісні Бітлз та інші найпопулярніші англійські пісні українською мовою» («The D-Drifters-5 Sing and Play Beatles Songs and Other Top English Hits in Ukrainian»).

Лариса розповіла, що, хоча члени її родини не були професійними музикантами, вони допомагали громаді іншим чином — займаючись кухнею та організацією бенкетів. Вона згадує, як працювала на 12–14 весіллях на рік і чула, як українська музика наповнювала залі. Після вечері навіть працівники кухні знімали фартухи й приєднувалися до танців, де польки плавно зливалися в чудову мелодію. Зростання в оточенні живої української музики залишило в них глибоке відчуття ностальгії та зміцнило прагнення зберігати традиції, щоб творчість минулих поколінь і надалі надихала сучасну молодь. Саме тому ця виставка присвячена вшануванню цієї спадщини та її збереженню, аби вона не зникла в небутті.

Деякі фотографії для виставки взяті з книги Брюса

Яковишена «Згадуючи наші численні українські ансамблі та музикантів», у якій представлено 619 світлин 137 ансамблів. Водночас організатори прагнули розширити цей матеріал і створити ще більш захопливий виставковий досвід. Загальна кураторська концепція виставки була розроблена на основі раніше організованої Браяном музейної експозиції, присвяченої українським музичним інструментам, у «Селі української культурної спадщини» в Альберті, а також презентації та музичного виступу для ACUA, що відбулися два роки тому.

Після цієї презентації керівництво ACUA звернулося до Браяна та Лариси з пропозицією створити нову виставку, яка нині пропонує глядачам глибше занурення в українську музичну спадщину. Під час її підготовки дослідники спиралися на матеріали Архіву українського фольклору імені Богдана Медвідського при Університеті Альберти, Музею базиліанських отців у Манейрі, Альберта, музею в Сент-Полі, Альберта, Асоціації українських музикантів, а також на приватні родинні архіви сімей Гаргусь, Грицик, Скублений і Вовк. Оскільки багато ранніх ансамблів існували ще до появи комерційних платівок, саме особисті фотографії, обкладинки платівок, музичні інструменти та родинні спогади стали важливими складовими цієї мозаїки, що з новою силою відроджує унікальну музичну спадщину.

Уславлення живої традиції

У підготовці до цієї масштабної виставки, що охопила всі Прерії, було і чимало викликів, і багато радості. Лариса зазначає, що непросто було охопити та представити всю повноту музичної спадщини Альберти, Саскачевану та Манітоби, особливо в контексті мандрівного формату виставки. Водночас результат

перевершив очікування: кожна провінція була представлена на місцях через власні самобутні музичні традиції, де класичні польки поєднувалися із сучасними впливами, зокрема англо-українськими гібридними піснями та кавер-версіями пісень «Бітлз».

На виставці також представлено низку культурних записів, зокрема головну тему багаторічної радіопроеграми CFCW, у якій звучала полька «Early Bird of Spring» (1955). Покоління українських канадців зростали, слухаючи улюблених виконавців, серед яких Міккі та Бані, котрі прославилися тим, що перекладали популярні англійські пісні українською мовою. Браян також зазначив, що їхня українська версія пісні Вуді Гатрі «This Land Is Your Land» розійшлася тиражем понад 60 000 примірників, а виручені кошти допомогли профінансувати виробництво та запис додаткової музики. Багато з цих ранніх записів було створено в напружені умови, часто на радіостанціях з використанням одного мікрофона, а пізніше — у домашніх студіях звукозапису.

Популярні радіоведучі Генрі Смічура та Ден Хомляк часто запрошували українські гурти виступати в прямому ефірі у своїх передачах і допомагали у створенні ранніх записів. Хоча багато з тих радіокомпаній уже не існують, збережені записи, спогади та реліквії стають ще ціннішими з плином часу. Лариса додала, що Columbia Music спочатку записувала українсько-американську музику Павла Гуменюка в Сполучених Штатах у 1920-х роках для просування продажів своїх програвачів, часто беручи на себе витрати на записи. Ця тенденція, як зазначив Браян, дійшла до Канади лише в 1950-х роках.

Історії, поза часом

Цікаві історії оживляють експозицію. Так, Браян зга-

дує розмову з жінкою з корінних народів із півночі Альберти, яка розповіла, що в дитинстві думала, ніби слово «музика» означає саме українську музику, оскільки це був єдиний її вид, який вона чула, окрім традиційних пісень свого народу. Лариса тим часом зазначила, що в Альберті музика була не лише супроводом святкувань, а й впліталася в ритми повсякденного життя на фермах і в домівках, зберігаючи культурну ідентичність протягом поколінь. Фермери навіть встановлювали радіоприймачі у своїх стайнях, щоб не пропустити жодної ноти в радіопрограмах, перетворюючи музику на невід'ємну частину своєї роботи, сім'ї та громади.

Браян, і Лариса сподіваються, що виставка надихне відвідувачів, особливо нову хвилю прибулих українців до Канади. Зі слів Браяна: «Ми хочемо, щоб відвідувачі побачили: українці в Канаді не сиділи склавши руки, а невпинно працювали, щоб зберегти свої традиції, творили, постійно впроваджували щось нове та створювали мережі для обміну своєю культурою». Лариса додає: «Я сподіваюся, що виставка «Українська музика на Преріях» прищепить глибоку повагу до живої музики та її центральної ролі у формуванні української спадщини в Канаді, шануючи традиції, привезені із заходу України».

Виставка, організована спільно фондом «The Dmytruk Capital Fund», товариством «Друзі Українського фольклорного центру» та Альбертською радою з питань українського мистецтва, відкриється в суботу, 25 квітня, спеціальним виступом гурту Kubasonics, чия неповторна музика чудово поєднує традиції та сучасність. Після закриття виставки в суботу, 23 травня, «Українська музика на преріях» продовжить свою подорож як мандрівна експозиція, запрошуючи громади долучатися до неї власними реліквіями та сімейними спогадами. Через фотографії, музичні інструменти та історичні звукозаписи вона вшановує стійкість, творчість і невидимий дух українців Канади, підкреслюючи музичну спадщину, яка й надалі звучить у серцях різних поколінь та формує культурний простір сучасної Канади.

Надя Герелюк

ІНСТАЛЯЦІЯ «ПОРОЖНІ ЛІЖКА» У БРЮССЕЛІ НАГАДУЄ ПРО ВИКРАДЕНИХ РОСІЄЮ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

У стінах Європейського парламенту в Брюсселі з 14 до 24 квітня 2026 року експонується інсталяція «Порожні ліжка» («Empty Beds»), потужний мистецько-адвокаційний проєкт, спрямований на привернення та підтримання міжнародної уваги до однієї з найбільш трагічних трагедій російської війни проти України: викрадення українських дітей.

Проєкт став результатом співпраці гуманітарно-адвокаційної ініціативи Пташка Світла (Bird of Light Ukraine) та Місії України при Європейському Союзі. Раніше виставка була представлена у Люксембурзі (в бюро Еугора Experience) з 23 березня по 13 квітня 2026 року, а тепер її перенесено до одного з головних політичних центрів Європи. Серцем експозиції є повнорозмірна 1:1 репліка дитячої кімнати, з ліжком, іграшками, особистими речами та відчутною відсутністю дитини. Це художній образ понад 20,000 українських дітей, офіційно підтверджених як викрадені Росією, хоча реальна цифра, за оцінками дослідників, може бути значно більшою.

За кожною зниклою дитиною - порожнє ліжко. Мовчазний вівтар, який батьки беруть у надії на повернення сина чи доньки. Саме цю ідею організатори прагнуть донести до європейських законодавців, дипломатів і широкої громадськості: війна триває не десь далеко, вона вже стоїть на порозі Європи, і її гуманітарні наслідки вимагають негайної реакції.

Інсталяцію створили Жанна Галеева та Ісаак Йонг, на основі оригінальної концепції Філа Бюхлера.

Інсталяція «Порожні ліжка» у стінах Європейського парламенту.

Повнорозмірна 1:1 репліка дитячої кімнати.

Над сценографією працював Андрій Бур'яненко, а технічну реалізацію забезпечила команда МРН Group у складі Юрія Слепака, Дмитра Задорожного та Олексія Гомелії. Перенесення дитячої спальні до «залів влади» Європи має чітке символічне

значення: дати тим, хто ухвалює рішення, можливість буквально опинитися перед наслідками злочину, який не можна зводити до сухої статистики.

За даними гуманітарно дослідницької лабораторії Єльського уні-

верситету (Yale Humanitarian Research Lab), українських дітей вивозили щонайменше до 210 об'єктів на території Росії та тимчасово окупованих територій, де вони проходили системне «перевиховання». Йдеться не про хаотичні випадки чи «побічні наслідки війни». Дослідники наголошують: це цілеспрямована державна програма, спрямована на відрив дітей від родин, мови, культури та української національної пам'яті. У багатьох із цих центрів дітей змушують вивчати викривлену версію історії, нав'язують їм російську державну ідентичність, проводять так зване «патріотичне» виховання, а також готують до примусового усунування. Особливо тривожними є висновки щодо мілітаризації дітей. Щонайменше 39 об'єктів використовуються для військової підготовки, це майже у п'ятій частині з 210 виявлених локацій «перевиховання» переходить у примусову військову індоктринацію.

Поява «Порожніх ліжок» у Європарламенті, це не лише мистецька подія, а й заклик до дії. Для України повернення викрадених дітей є не просто гуманітарним питанням, а моральним та правовим імперативом. Для Європи це випробування її здатності реагувати на злочини, що відбуваються на континенті, і захищати міжнародне право. Кожне порожнє ліжко у цій виставці це не метафора. Це чиясь дитина, чиясь сім'я, чиясь щоденна молитва про повернення. І поки ці ліжка залишаються порожніми, мовчання не є і не може бути допустимим.

Надя Герелюк

МЕР ТОРОНТО ОЛІВІЯ ЧАУ ПРИЙНЯЛА ПОСЛА УКРАЇНИ В КАНАДІ ТА ГЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛА УКРАЇНИ В ТОРОНТО

Мер міста Торонто Олівія Чау, Повноважний Посол України в Канаді Андрій Плахотнюк, Генеральний консула України в Торонто Олег Ніколенко.

Мер міста Олівія Чау, посол України Андрій Плахотнюк. Зміцненні партнерства між містами-побратимами Торонто та Києвом.

13 квітня 2026 року в міській ратуші Торонто відбулася важлива дипломатична зустріч: мер міста Олівія Чау прийняла Надзвичайного і Повноважного Посла України в Канаді Андрія Плахотнюка та Генерального консула України в Торонто Олега Ніколенка. Цей візит став першим офіційним відвіданням послом Плахотнюком міської ратуші Торонто.

Головною метою зустрічі було висловлення подяки мерів Чау за її послідовну підтримку України та українського народу, а також за конкретну допомогу, яку місто Торонто надає Києву як своєму місту-побратиму. Особливу увагу сто-

рони приділили гуманітарній підтримці, зокрема передачі життєво необхідного обладнання, автомобілів і генераторів, що допомогли киянам пережити складні зимові місяці в умовах триваючої російської агресії.

Після зустрічі посол Андрій Плахотнюк зазначив у соціальних мережах, що розмова була зосереджена на подальшому зміцненні партнерства між містами-побратимами Торонто та Києвом, а також на пошуку нових практичних шляхів співпраці для підтримки стійкості, відновлення та майбутньої відбудови України.

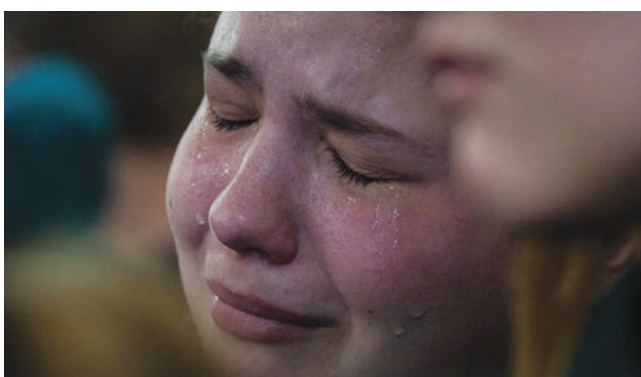
Посол також висловив щирі вдячність Олівії

Чау за її «послідовну та принципову підтримку України» і за тісну взаємодію з українською громадою Торонто. За його словами, лідерство Торонто є яскравим прикладом того, як муніципальна співпраця може мати реальний вплив у час великих викликів.

У міру того, як Україна продовжує шлях відновлення та відбудови, обидві сторони висловили готовність і надалі розширювати це партнерство, поглиблюючи гуманітарні, громадські та міжмуніципальні зв'язки між Києвом і Торонто.

Осип Гнатиків

РОСІЯ ЗАВДАЛА МАСОВАНОГО УДАРУ ПО УКРАЇНІ: ЩОНАЙМЕНШЕ 16 ЗАГИБЛИХ, ПОНАД 100 ПОРАНЕНИХ

У четвер 16 квітня росія здійснила одну з наймасованіших повітряних атак за останні тижні, завдавши ударів по цивільній інфраструктурі в різних регіонах України. За даними української влади, внаслідок обстрілів загинуло щонайменше 16 людей, понад 100 отримали поранення.

Для атаки було застосовано близько 700 безпілотників, а також десятки балістичних і крилатих ракет. Укра-

їнські посадовці водночас визнають, що запаси сучасних систем перехоплення, необхідних для відбиття таких ударів, наближаються до критично низького рівня.

Серед жертв — восьмирічний Богдан Сергієв, який загинув унаслідок удару російського дрона по центральному українському місту Черкаси на початку тижня. Ще дев'ятеро людей отримали поранення.

Під час прощання з дитиною його тіло було виставлене у відкритій труні, оточеній м'якими іграшками та квітами. На церемонії були присутні діти, які не стримували сліз, прощаючись із загиблим. Зовні друзі родини тримали білі кульки та плакат із написом «Вічна пам'ять».

Похорон відбувся через кілька годин після чергової хвилі ракетних та дронівих атак по Києву, Одесі та

Дніпру. У цих містах також повідомлялося про пошкодження цивільної інфраструктури та постраждалих.

Українська влада заявляє, що масовані атаки проти цивільного населення тривають із високою інтенсивністю, а системи протиповітряної оборони зазнають значного навантаження через масштаб використання ударних засобів.

ВІЙНА ДРОНІВ І РОБОТИЗОВАНИХ СИСТЕМ ЗМІНЮЄ ХАРАКТЕР БОЙОВИХ ДІЙ

Повномасштабна війна Росії проти України дедалі більше набуває ознак технологічного протистояння, де ключову роль відіграють безпілотні системи та наземні бойові роботи. За даними українських посадовців та військових аналітиків, використання дронів і роботизованих платформ стрімко зростає та вже суттєво впливає на перебіг бойових дій.

Президент Володимир Зеленський заявив, що українські підрозділи вперше в історії цієї війни змогли захопити ворожі позиції виключно за допомогою безпілотних систем — як повітряних дронів, так і на-

земних роботизованих комплексів, без залучення піхоти та без втрат серед українських військових. За його словами, такі операції демонструють новий етап розвитку сучасної війни, де автономні системи дедалі частіше виконують найнебезпечніші завдання.

Українські сили також повідомляють про масштабне використання наземних роботизованих платформ для логістики, розвідки, евакуації поранених і бойових місій. За останні місяці такі системи виконали десятки тисяч завдань на передовій, що, за оцінками військового керівництва,

дозволило суттєво зменшити втрати особового складу.

Водночас експерти зазначають, що війна в Україні стала своєрідною лабораторією сучасних бойових технологій. Масове застосування FPV-дронів, ударних безпілотників та наземних роботів поступово змінює класичну модель бою, зменшуючи роль масованих штурмів і збільшуючи значення точкових високотехнологічних операцій.

Українська оборонна промисловість активно розвиває виробництво безпілотних систем, а також інтегрує елементи штучного інтелекту для

підвищення автономності бойових платформ. За словами посадовців, пріоритетом стає масштабування дешевих і ефективних рішень, здатних швидко адаптуватися до змін на полі бою.

Аналітики відзначають, що така трансформація може мати довгострокові наслідки не лише для війни в Україні, але й для глобальних збройних конфліктів майбутнього, де поєднання людини і машини стає новим стандартом ведення бойових дій.

Надія Лемко

ДЖИММІ КАРТЕР — АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОЛІТИК І УЧАСНИК ЯДЕРНОЇ ОПЕРАЦІЇ В ОНТАРІО

Джеймс Ерл Картер (відомий як Джиммі Картер) був 39-м президентом Сполучених Штатів Америки, який помер у віці 100 років. Його довге життя стало прикладом служіння суспільству, моральної відповідальності та гуманізму. Його діяльність охоплювала військову службу, політику на рівні штату Джорджія та президентський період у 1977–1981 роках. Для канадців ця постать має ще й особливе значення — одна з найвідоміших сторінок молодості Картера пов'язана саме з Канадою.

Він увійшов в історію як перший американський політик, який дозволив звертатися до себе простим ім'ям, Джиммі. «Я простий фермер, мені так звичніше», — казав він журналістам, формуючи образ чесного й відкритого лідера. Насправді Картер мав серйозну підготовку. Він навчався у Технологічному інституті Джорджії (Georgia Institute of Technology) та Військово-морській академії США (United States Naval Academy), служив на перших американських атомних підводних човнах, а після служби повернувся до сімейного бізнес, виробництва арахісу.

Політичну кар'єру Картер розпочав у штаті Джорджія, де був сенатором штату, а згодом губернатором. Після потрясінь, спричинених Вотергейтським скандалом, американці прагнули нових, чесних політиків. Гасло Картера: «Я вам ніколи не збрешу» стало символом довіри до нього. У 1976 році він переміг на президентських виборах і вже 20 січня 1977 року склав присягу президента США.

Канадський епізод: аварія в Чок Рівер

Однією з найбільш технічно значущих подій, пов'язаних із ранньою кар'єрою Картера, стала участь у ліквідації наслідків ядерної аварії в Канаді.

12 грудня 1952 року на об'єкті лабораторій Чок Рівер (Chalk River Laboratories) в провінції Онтаріо сталася серйозна аварія в дослідницькому реакторі NRX (National Research Experimental). Через поєднання технічних несправностей та операційних помилок відбулося перегрівання активної зони реактора. Це спричинило пошкодження паливних елементів,

Джиммі Картер.

вибух водню та затоплення частини приміщень радіоактивною водою. Рівень радіації всередині реакторної будівлі досяг критичних значень.

Для стабілізації ситуації Канада залучила міжнародну допомогу. До складу американської групи фахівців, яка прибула на місце, входив 28-річний офіцер ВМС США Джиммі Картер. Робота в зоні ураження вимагала максимальної точності та жорсткого дотримання часу перебування через високий рівень радіації. За оцінками інженерів, безпечно перебування всередині реакторної зони не могло перевищувати 90 секунд.

Джиммі Картер із дружиною Розаліндою допомагають волонтерам будувати житло в рамках благодійного проекту Habitat for Humanity.

Для підготовки операції команда створила повнорозмірний макет реактора, щоб відпрацювати кожен рух задалегідь. Саме Джиммі Картер запропонував збудувати дерев'яну

модель реактора на місцевому технічному корті та точно вимірювати час виконання кожної дії. Робота вимагала абсолютної точності й дисципліни.

Картер не лише керував операцією, а й особисто заходив у небезпечну зону разом зі своїми підлеглими. Завдяки цій операції вдалося стабілізувати реактор і уникнути масштабної катастрофи.

Саме цей досвід, на думку істориків, став одним із ранніх прикладів його практичного досвіду роботи в умовах високого ризику та складних технічних рішень. Канадський досвід сформував його стиль лідерства — вести за собою власним прикладом

Президентство в добу випробувань

Під час президентства (1977–1981) адміністрація Картера працювала в умовах економічних труднощів у США, зокрема інфляції та енергетичної кризи.

У сфері зовнішньої політики одним із найбільших його досягнень стало посередництво між Ізраїлем та Єгиптом, яке завершилося підписанням Кемп-Девідських угод (1978) — історичного мирного договору, що визначив баланс сил на Близькому Сході на десятиліття вперед. Однак політична доля була до нього не за-

кандидату-республіканцю Рональд Рейган. Після завершення президентства Джиммі Картер не відійшов від громадського життя. Навпаки, саме тоді розпочалася його найпомітніша гуманітарна діяльність. Він заснував The Carter Center, який займався спостереженням за виборами, боротьбою з хворобами та посередництвом у конфліктах у різних країнах світу. За цю діяльність у 2002 році він був удостоєний Нобелівської премії миру.

Картер став символом того, що справжнє лідерство не завершується разом із політичною посадою.

Особисте життя та родина

Важливою частиною його життя була дружина — Розалін Картер. Їхній шлюб тривав 77 років і вважається одним із найдовших серед президентських подружжів США. У них було четверо дітей, одинадцять онуків і чотирнадцять правнуків. Розалін Картер відійшла у вічність у листопаді 2023 року.

Останні місяці свого життя Джиммі Картер провів у хоспісі в рідному штаті Джорджія. Він став першим президентом США, який дожив до сторічного віку. Життя Картера поєднувало політичну діяльність і гуманістичні цінності. Його спадщина включає не лише політичні рішення, а й приклад чесності, віри та служіння людям. Він також запам'ятовується як політик, який допоміг Канаді в складний період її історії, демонструючи приклад міжнародної солідарності.

У світовій пам'яті він залишається президентом, який прагнув миру і вважав, що відповідальність перед людьми має бути головним принципом державної служби.

Хоча Картер не відвідував Україну з офіційними візитами, він підтримував її під час російської агресії та засудив повномасштабне вторгнення 2022 року як порушення міжнародного права. Президент України Володимир Зеленський відзначав його відданість демократичним цінностям і позицію «серцем з Україною».

Джиммі Картер помер 29 грудня 2024 року і був похований у місті Плейнс, штат Джорджія.

Михайло Гуцман

Картер вперше виходить до журналістів після поразки на виборах 1980-го року. Позаду нього — дружина Розалін і діти.

Церемонія прощання з Джиммі Картером в Національному соборі у Вашингтоні. 9 січня 2025 року.

ОЛЕГ МЕДУНИЦЯ ОЗНАЙОМИВСЯ З АРХІВОМ ОУН У ЛОНДОНІ

**Візит до Української Інформаційної Служби
підкреслив важливість збереження історичної
спадщини визвольної боротьби**

Голова ОУН Олег Медуниця і директор музею Геннадій Іванущенко.

Під час робочого візиту до Лондону Голова Організація Українських Націоналістів (бандерівців) Олег Медуниця відвідав офіс Української Інформаційної Служби (УІС), де зберігається Архів ОУН та діє Музей Української Визвольної Боротьби імені Степана Бандери.

Візит став важливою нагодою ознайомитися з результатами багаторічної праці над збереженням документальної спадщини Українського Визвольного Руху та визначити подальші напрямки розвитку архівної справи.

Керівник Архіву та директор Музею — Геннадій Іванущенко — представив Олегу Медуниці результати роботи, виконаної протягом останніх років. За його словами, у частині приміщень УІС завершено необхідні ремонтні роботи, створено належні умови для зберігання архівних документів і музейних експонатів.

Особливу увагу приділено систематизації та цифровому збереженню матеріалів. Значну кількість документів уже впорядковано та оцифровано, що дозволяє забезпечити їхню довготривалу безпеку та доступність для дослідників. Над іншими матеріалами й далі працюють науковці та волонтери, які долучаються до цієї важливої справи.

Архівні матеріали дозволяють зберегти пам'ять про історію боротьби українського народу за незалежність і передати її наступним поколінням.

У межах відвідин для членів делегації Антиімперський Блок Народів було проведено тематичну екскурсію. Присутні мали змогу ознайомитися з унікальними експонатами Музею та архівними матеріалами, які висвітлюють діяльність ОУН, а також життя і боротьбу одного з провідників українського визвольного руху — Степан Бан-

дера та членів його родини.

Експозиції музею відображають складні сторінки історії ХХ століття — період підпільної боротьби, еміграційної діяльності та збереження української національної ідентичності за межами Батьківщини.

Подяка працівникам і волонтерам

Під час зустрічі Олег Медуниця висловив щирі подяки Геннадію Іванущенку, співробітникам Української Інформаційної Служби та численним волонтерам, які щоденно працюють над упорядкуванням матеріалів Архіву ОУН.

Він наголосив, що ця діяльність має стратегічне значення для збереження історичної пам'яті українського народу, особливо в умовах сучасної боротьби України за свою незалежність і державність.

Голова ОУН (бандерівців) також запевнив, що Провід Організації й надалі надаватиме необхідну підтримку для розвитку та впорядкування архіву, що є важливим центром історичної спадщини українського визвольного руху.

Збереження архівів українських визвольних організацій за кордоном — це не лише справа істориків чи музейників, а спільна відповідальність усієї української громади світу. Для багатьох поколінь українців у діаспорі такі установи залишаються духовними осередками пам'яті та національної свідомості.

Візит Олега Медуниці до Архіву ОУН у Лондоні став ще одним підтвердженням того, що робота зі збереження історичних матеріалів триває і надалі отримує належну увагу та підтримку з боку українських організацій.

Михайло Гуцман

Олег Медуниця розглядає колосальну працю над архівом ОУН.

Збереження історичних матеріалів є відповідальністю усієї української громади.

“ГУРБИ: ЯК 5 ТИСЯЧ ПОВСТАНЦІВ КИНУЛИ ВИКЛИК РАДЯНСЬКІЙ ІМПЕРІЇ”

Квітень 1944 року. Великдень на Рівненщині тогоріч пахнув не паскою, а порохом і сирою землею окопів. У лісових масивах на межі Рівненської та Тернопільської областей розгорталася драма, яку пізніше історики назвуть найбільшою битвою в історії українського визвольного руху. Бій під Гурбами став символом того, що навіть за-тиснута в «котел» армія без держави здатна на неможливе.

Початок

Весна 1944-го була переломною. На українські землі, вибиваючи нацистів, поверталася радянська окупаційна машина. Кремль панічно боявся Української Повстанської Армії, адже УПА була єдиною силою, що реально боролася за незалежну державу, не підпорядковуючись ні Берліну, ні Москві.

Для знищення повстанського руху на Волині сталінське командування розгорнуло масштабну каральну операцію. Проти 5 тисяч воїнів УПА-Північ та УПА-Південь було кинуте понад 30 тисяч чекістів: добірних військ НКВС, підсилених танками, артилерією та авіацією. Це була війна професійних вбивць-карателів проти народних месників, які захищали рідну землю.

Гурбенський котел

Урочище Гурби стало місцем, де українські повстанці опинилися у залізному кільці оточення. Під командуванням легендарного Василя Кука («Леміша») та Петра Олійника («Енея») воїни УПА прийняли стратегічне рішення: не відступати, а дати ворогу відкритий бій, захищаючи тисячі цивільних українців, які шукали порятунку в лісах від червоного терору.

Ситуація здавалася безнадійною. Кожен український повстанець мав протистояти сімом добре озброєним окупантам. Але на боці українців була правда, знання рідного терену та несамовита воля до перемоги.

Три дні пекла і Великодня перемога

Найзапекліші бої розгорнулися 21–24 квітня. Московські окупанти застосовували тактику «випаленої землі», поливаючи ліси градом артилерійських снарядів. Проте повстанські редути трималися. Героїзм упівців був масовим: молоді хлопці з дерев'яними прикладами й трофейними автоматами кидалися під ворожі танки, відбиваючи атаку за атакою.

Кульмінація настала на Великдень, 23 квітня. Поки в криївках і окопах лунало «Христос Воскрес!», українські воїни стримували останній, найзапекліший штурм чекістів. Василь Кук, проявивши талант видатного полководця, зрозумів: щоб зберегти армію для майбутньої боротьби, потрібно розірвати залізне кільце.

В ніч на 24 квітня розпочався легендарний прорив. Розділившись на три групи, українські підрозділи вривалися у ворожі порядки. Це була блискавична і відчайдушна атака, яка застала карателів зненацька. Попри щільний вогонь, основні сили УПА прорвали оточення і відійшли в безпечні райони, розчинившись у рідних лісах.

Ціна волі

Москва прорахувалася. Радянські звіти малювали картини «повного розгрому бандерівців», але насправді УПА зберегла свій бойовий потенціал. Так, ми втратили сотні найкращих синів і дочок, а озвірілі від безсилля чекісти спалили села Гурби та Антонівці, помстившись мирним людям за свою ганьбу.

Але Гурби стали перемогою українського духу. Повстанці довели, що УПА це не «групи розрізнених загонів», а організована народна армія, здатна вести масштабні фронтіві бої проти цілих дивізій імперії.

Сьогодні Національний меморіал у Гурбах це місце сили. Щороку тисячі молодих патріотів приїжджають сюди, щоб вшанувати пам'ять героїв. Бій під Гурбами вчить нас головному: ворога можна і треба бити, навіть коли він здається непереможним. Герої Гурбів заклали фундамент тієї незалежності, яку ми захищаємо сьогодні.

Олександра Чорна

Джерела : УІНП, Історична Правда, Район.Історія

УКРИТТЯ ДЛЯ ПАМ'ЯТІ ТА НАЦІЇ:

ВИСТАВКА ДО 40-РІЧЧЯ ЧОРНОБИЛЯ В «УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ»

ПО НОВОМУ ОСМИСЛЮЄ ДАВНЮ ТРАГЕДІЮ

Київ, квітень 2026 року. Хрещатик знову стає епіцентром осмислення української долі. У стінах Національного центру «Український Дім» відкривається проєкт «Чорнобиль. Об'єкт укриття». Ця подія не просто черговий меморіальний захід до круглої дати. Це масштабна спроба проаналізувати, як за сорок років Чорнобиль перетворився з символу радянської некомпетентності та техногенного пекла на символ українського відродження та незламності перед обличчям глобального терору.

Погляд крізь сорок років

Коли 26 квітня 1986 року вибухнув четвертий енергоблок, Москва намагалася приховати правду, приносячи в

пеки, який Україна тримає на своїх плечах. Кураторами виставки стануть: журналіст та мистецтвознавець Олексій Ананов, мистецтвознавиця Тетяна Гаук, мистецтвознавиця Аліса Гришанова та дослідниця українського мистецтва Оксана Семенік.

Експозиція: де мистецтво зустрічається з болем

Простір «Українського Дому» наповнений сенсами, які пронизують до кісток. Центральне місце посідає «чорнобильська серія» Марії Приймаченко. Її фантастичні звірі, народжені в серці Полісся, здаються пророчими: вони ніби застерігали світ від того моменту, коли природа збунтується проти люд-

ського невігластва. Поруч полотна Віктора Зарецького та монументальні візії Ади Рибачук і Володимира Мельниченка, чия творчість завжди була актом спротиву системі.

Важливе значення мають архівні знахідки: ескізи Івана Литовченка до мозаїк у Прип'яті. Ці роботи створювалися для «міста майбутнього», яке за одну ніч перетворилося на привид. Бачити їх сьогодні це бачити зруйновані Маріуполь чи Бахмут. Це та сама логіка знищення життя, яку Кремль сповідує упродовж століть.

Особливий емоційний пласт додають роботи художників-ліквідаторів, таких як Олег Векленко. Це погляд зсередини, від людей, які входили в радіоактивне пекло з олівцем у руках, фіксуючи те, що камера не завжди могла передати. Документальна фотографія Віктора Марущенка доповнює картину, показуючи обличчя людей, чий світ зник за одну ніч, але чия гідність залишилася непохитною.

Нові шрами: Лютий 2025-го

Виставка не замикається в минулому. Трагічним і водночас мобілізуючим акцентом експозиції є висвітлення подій лютого 2025 року, коли російський дрон-камікадзе поцілів у Новий безпечний конфайнмент (НБК) — масивну захисну споруду, побудовану над зруйнованим 4-м енергоблоком АЕС. Вона накрила старий аварійний «саркофаг» (об'єкт «Укриття»), щоб запобігти витоку радіоактивного пилу та захистити навколишнє середовище на наступне століття. Цей акт ядерного шантажу з боку РФ став черговим нагадуванням: «мирний атом» у руках терориста перетворюється на зброю масового знищення.

«Об'єкт укриття» демонструє уламки того самого дрона поруч із артефактами 1986 року. Це візуальне порівняння кричить про те, що Росія це держава-катастрофа, яка несе розпад і зараження, незалежно від століття. Україна ж у цій виставці постає як «світовий ліквідатор», що вкотре закриває собою цивілізацію від хаосу.

Культурний десант Полісся

Окремий зал присвячено «Атлантиді Полісся». Куратори зробили акцент на тому, що ми ледь не втратили: унікальний фольклор, діалекти та побут сіл, що пішли під відселення. Програма виставки включає виступи автентичних гуртів, які співа-

ють пісні «самоселів». Це нагадування, що Чорнобиль не зміг вбити українську ідентичність: вона проросла крізь радіоактивний асфальт і продовжує жити. Це акт культурної деокупації: ми повертаємо собі право називати ці землі своїми, не «зоною відчуження», а частиною національного тіла.

Український Дім перетворюється на майданчик, де Чорнобиль звучить не як «радянська спадщина», а як «українська відповідальність». Світ має зрозуміти: Україна це єдиний надійний гарант ядерної безпеки в регіоні. Наші ліквідатори у 1986-му врятували Європу ціною життів, наші енергетики у 2022-му під дулами автоматів не дали статися другому вибуху.

Свічка Чорнобиля. Ада Рибачук та Володимир Мельниченко (Українки).

Дзвони Чорнобиля. Ада Рибачук та Володимир Мельниченко (Українки).

жертву тисячі українських життів. Сьогодні, у 2026-му, ми дивимося на Чорнобиль уже не очима «радянських громадян», а як нація, що виборола право називати речі своїми іменами.

Виставка «Об'єкт укриття» проводить чітку паралель між двома загрозами: невидимим атомом 1986 року та цілком видимим російським загарбником сучасності. Концепція «укриття» тут трактується значно ширше за бетонний саркофаг. Це і фізичний захист реактора, і ментальне укриття нашої культури, і захист світової без-

«Чорнобильська трагедія», Іван-Валентин Задорожний (DIVOCHE.MEDIA)

Ця виставка про гідність. Про те, що ми не жертви обставин, а народ, який здатен перетворити «об'єкт укриття» на символ захисту життя. Відкриття 23 квітня стане моментом істини: як ми пам'ятаємо, як ми боремося і як ми бачимо своє майбутнє: безпечно, суверенно та вільне від будь-якої імперської радіації.

Виставка триватиме до 7 червня.

Олександра Чорна
Джерела: DIVOCHE.
MEDIA, «журнал
Українки», pv.ua,
Київ24.news

ЗРОСТАННЯ МІСЦЕВОГО БІЗНЕСУ ЗАВДЯКИ КС БУДУЧНІСТЬ (BCU FINANCIAL)

Малий бізнес — це серце нашої громади. Саме вони створюють робочі місця, об'єднують сусідів і перетворюють наполегливу працю та підприємницький дух на улюблені сервіси й заклади, якими ми користуємося щодня. Водночас для багатьох підприємців одним із найбільших викликів на етапі заснування або розвитку бізнесу залишається доступ до доступного й гнучкого фінансування у потрібний момент.

Саме тут важливу роль відіграє Канадська програма фінансування малого бізнесу (Canada Small Business Financing Program, CSBFP) — і не менш важливою є роль BCU Financial у реалізації цієї програми на місцевому рівні. Федеральна програма створена для того, щоб допомогти малим підприємствам розпочати діяльність або впевнено розширюватися, полегшуючи доступ до фінансування ключових інвестицій, таких як обладнання, орендні поліпшення чи комерційна нерухомість. Завдяки розподілу ризиків між урядом і фінансовими установами підприємці з хорошим бізнес-планом отримують більше можливостей, навіть якщо їхня компанія ще не має тривалої історії.

BCU Financial пропонує цю програму, спираючись на підхід, орієнтований на громаду. Як фінансова установа, що належить своїм членам і має глибоке коріння в місцевому середовищі, BCU добре розуміє реальні потреби малого бізнесу в наших районах. Команда BCU працює безпосередньо з підприємцями, допомагаючи їм розбі-

ратися в умовах Канадської програми фінансування малого бізнесу, зрозуміти критерії участі, підготуватися до процесу подання заявки та сформувати фінансування відповідно до цілей їхнього бізнесу.

Те, що вирізняє BCU Financial, — це банківські відносини, побудовані на довірі та партнерстві. Замість стандартних рішень бізнес клієнти отримують персоналізовану підтримку від консультантів, які приділяють час розумінню галузі, планів зростання та викликів кожного підприємця. Чи йдеться про підрядника, який інвестує в нове обладнання, роздрібно продавця, що оновлює приміщення, або сервісну компанію, яка планує наступний етап розвитку, BCU Financial допомагає перетворити ідеї на реальні кроки.

Фінансування — це не лише кошти. Це впевненість. Коли підприємці знають, що поруч є надійний фінансовий партнер, вони можуть зосередитися на клієнтах, створенні робочих місць і розвитку сильної місцевої економіки.

Якщо ви плануєте відкрити бізнес або вивести вже існуючий на новий рівень, команда BCU Financial готова допомогти. Щоб дізнатися більше про Канадську програму фінансування малого бізнесу або записатися на індивідуальну консультацію, зверніться до BCU Financial уже сьогодні. Зростання вашого бізнесу зміцнює всю нашу громаду.

Toronto Branch
UKRAINIAN BUSINESS MEETUP

- 6 MAY** 2026
- 6 PM** Doors open
- Old Mill** Guild Hall

UKRAINIAN BUSINESS NETWORK IN CANADA & UCPBA TORONTO
INVITE YOU TO

www.ubiz.ca

BUILD YOUR BUSINESS IN CANADA: SET UP AND FINANCING PANEL OF EXPERTS

Smita Chakrabarti
VP Commercial Credit at BCU Financial

Katherine Vellinga
CEO & Visionary at Zirkova

Mark Vytvytskyy
VP at CUCC, Panel Moderator

Lidiya Tvorysh
Partner at Tvorysh CPA

Anna Kuprieieva
Partner at Solvis Law

With support of

UCPBA
UKRAINIAN CANADIAN PROFESSIONAL AND BUSINESS ASSOCIATION OF TORONTO

REGISTER **SCAN HERE**

PARTNERS & SPONSORS

НОВА ВИСТАВКА «СТРАСТІ» В «Я ГАЛЕРЕЇ» ЯК МАНІФЕСТ УКРАЇНСЬКОЇ СТІЙКОСТІ

«Страсті Христові». Фото Ірини Микитюк.

У самому серці Львова, в стінах артцентру Павла Гудімова «Я Галерея», розгорнулася одна із знакових мистецьких подій цієї весни. Виставка «Страсті», яка триватиме до 21 червня, це не просто збірка творів на релігійну тематику. Це глибоке, подекуди болюче, але вкрай необхідне дослідження людських страждань, віри та неминучої перемоги світла над темрявою, що звучить особливо гостро на тлі сучасної боротьби України за своє існування.

Від Дюрера до наших днів

Проект «Страсті» вибудований як грандіозний позачасовий діалог. Куратор Павло Гудімов зумів об'єднати під одним дахом те, що, здавалося б, розділене прірвою віків: графіку великих майстрів Відродження та твори сучасних українських митців.

У залі відвідувачів зустрічають суворі, детальні лінії Альбрехта Дюрера, Лукаса Кранаха Старшого та Рембрандта. Ці роботи є фундаментом європейської християнської культури. Вони фіксують канонічний сюжет Страстей Христових: зраду, суд, шлях на Голгофу та розп'яття. Проте поруч із класиками постають роботи сучасників: Альбіни Ялози, Дмитра Молдованова, Володимира Лободи та Данила Мовчана.

Цей контраст не викликає дисонансу. Навпаки, він підкреслює тяглість традиції. Українське мистецтво тут не виглядає «молодшим братом»; воно виступає рівноправним співрозмовником, який привносить у давні сюжети свіжу кров, актуальні сенси та локальний біль.

Страсті як дзеркало української долі

Для сучасного українського глядача слово «Страсті» дав-

но вийшло за межі біблійних текстів. Сьогодні це наша щоденна реальність. Кожна робота на виставці мимоволі резонує з подіями на фронті та в тилу.

Образи ангелів та розп'ят Альбіни Ялози, виконані у впізнаваній монументальній манері, сприймаються як пам'ятники невинно вбитим у Бучі чи Маріуполі. Її мистецтво позбавлене зайвої декоративності, натомість воно лаконічне та виважене. Проекти Дмитра Молдованова, з їхнім тонким, але глибоко експресивним стилем, відображають хаос і жорстокість війни, де боротьба добра і зла ведеться за кожну душу.

Особливе місце в експозиції посідає народна скульптура. Дерев'яні фігури «стражденного Христа», створені невідомими майстрами минулих століть, вражають своєю людяністю. У цих грубо витесаних обличчях уся глибина страждань українського селянина, козака, воїна. Це свідчення того, що українці завжди шукали розради в образі Бога, який страждає разом із ними, який розуміє їхній біль, бо сам його пройшов.

Мистецтво як терапія та шлях до себе

Павло Гудімов укотре доводить, що він не просто колекціонер, а конструктор но-

вих значень. Його «Я Галерея» на Шота Руставелі, розташована в автентичній будівлі початку ХХ століття, сама стає частиною експозиції. Високі стелі, старовинні пічки та скрипучий паркет створюють атмосферу храму мистецтва, де кожен експонат знаходить своє ідеальне місце.

Куратор певен: «Страсті» це не про смерть. Це про шлях, який веде до Воскресіння. Ця концепція є надзвичайно важливою для сучасної української ідентичності. Ми не просто рефлексуємо над своїми втратами, ми перетворюємо цей біль на силу. Виставка вчить нас, що страждання не є марними, якщо вони є ціною свободи та істини.

Включення в експозицію посилення на масову культуру, зокрема на рок-оперу «Ісус Христос — суперзірка», додає проекту динаміки. Це робить складні теологічні та філософські питання зрозумілими для молоді, розмиваючи кордони між «високим» та «низьким», сакральним та профанним.

Чому це важливо саме зараз?

Сьогодні, коли ворог намагається стерти нашу ідентичність, такі проекти, як «Страсті», є культурним щитом. Вони демонструють світу, що Україна це невід'ємна частина великого європейського культурного простору. Ми говоримо з Європою однією мовою: гуманізму, християнських цінностей та мистецької свободи.

Виставка також виконує важливу функцію історичної тяглість. Вона нагадує нам, що ми не перші, хто проходить крізь темряву. Наші предки виживали, творили і молилися, попри всі випробування. Ця генетична пам'ять, втілена в дереві, полотні та папері, дає нам сили триматися сьогодні.

Виставка «Страсті» в «Я Галереї» це триумф українського мистецтва, яке не боїться складних тем і не ховається за декоративними ширмами. Це наше свідчення світові: ми страждаємо, ми боремося, але ми обов'язково воскресемо. Бо за кожною П'ятницею неминуче приходить Великдень.

Олександра Чорна
Джерела: ZAXID.NET,
Ya Gallery Lviv Facebook,
Ya Gallery website

У двадцять п'ять сумну і болючу річницю відходу у вічність нашого найдорожчого батька

БЛ. П. СТЕФАН МІСІОН

який відійшов від нас
4 травня 2001 р.,
молимося за спокій його душі.

*Спи спокійно, наш дорогий тату,
хай канадська земля буде Тобі легкою!
Ти вічно житимеш у наших серцях.*

Дочка Леся і син Стефан

У пам'ять покійного тата Стефана Місіона складаємо на розбудову „Гомону України” \$100.

Вічна йому пам'ять!

**Видавництво „Гомін України”
щиро дякує за пожертву.**

РОСІЯНИ ЗАХОПИЛИ ХРАМ УГКЦ У ТОКМАКУ НА ОКУПОВАНІЙ ЧАСТИНІ ЗАПОРІЖЖЯ

12 квітня, у Свято Христового Воскресіння, представники Російської Православної Церкви Московського Патріархату вчинили черговий акт агресії проти вірних Української Греко-Католицької Церкви на тимчасово окупованих територіях Запорізької області. У місті Токмак священнослужителі Московського патріархату самовільно захопили храм святих апостолів Петра і Павла та заборонили місцевим парафіянам звершувати молитву.

Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав засудив захоплення храму, наголосивши на його особливому цінності у день Христового Воскресіння: «Це богохульство проти Воскреслого Господа — Князя миру! Та ще й у свято Пасхи».

В офіційній заяві Донецького екзархату УГКЦ зазначають, що на окупованих територіях тривають системні переслідування вірних. Осіб, які наважуються чинити опір або відстоювати своє право на віру, окупаційна влада переслідує та засуджує до 15 років позбавлення волі — незалежно від віку чи стану здоров'я.

Однією з таких відважних людей є п. Світлана Лой. Попри погрози та залякування, вона регулярно приходила до храму, молилася, прибирала територію та дбала про збереження церковного майна.

«Особливе обурення викликає той факт, що місцевим парафіянам заборонено приходити до свого рідного Храму, натомість сторонні люди демонстративно виступають у ролі „парафіян”. Це вкотре підтверджує системний та цілеспрямований характер релігійних переслідувань на окупованих територіях, де грубо порушується право на свободу совісті та віросповідання», — йдеться у заяві екзархату.

Такі дії, як наголошують в повідомленні, свідчать не лише про зневагу до людської гідності, але й про системну політику витіснення Української Греко-Католицької Церкви з окупованих росіянами територій. Водночас приклади вірності та мужності, які подають такі люди, як пані Світлана, є свідченням незламності духу та живої віри, що не піддається жодному тиску.

«У цих обставинах особливо важливо зберегти єдність, підтримувати одне одного в молитві та не втрачати надії. Свято Христового Воскресіння, як і наша національна історія, свідчить: правда і свобода, навіть якщо тимчасово пригноблені, зрештою перемагають».

Фото і текст: УГКЦ

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

МИ ПІДТРИМУЄМО

- Історичні проекти та культурні заходи
- Медичні та гуманітарні проекти
- Важливі видання
- Документальні фільми
- Концерти та музичні записи
- Молодь та спорт
- Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки
- Громадські заходи, конференції, семінари
- Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

Будьмо в КОНТАКТ-і

**ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM**

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM

AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM

ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Дивіться Forum TV!

Рекламується або станьте спонсором частини програми!

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443

Факс: (416) 516-4033

e-mail: homin@on.aibn.com

**FRIENDS
OF
UKRAINE
DEFENCE
FORCES
DONATE
TODAY**

**КУПУЄТЕ ЧИ
ПРОДАЄТЕ, -
ПОСИЛАЙТЕСЯ
НА ОГОЛОШЕННЯ В
«ГОМОНІ УКРАЇНИ»!**

**ПЕРЕДПЛАТИТЬ
ГАЗЕТУ
«ГОМІН УКРАЇНИ»**

Адвокати Тарас Грицина і Петро Гамівка

- ◆ Судові адвокати у справах заповітів і майна
- ◆ Купівля та продаж нерухомості
- ◆ Сімейне право
- ◆ Нотаріальні послуги

1081 Bloor St. W. #200
Toronto, ON M6H 1M5

Tel.: (416) 532-8006

ПОСТУП українська радіoproграма

Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

e-mail:
ukrradiofm@gmail.com

Facebook:
Lyubomyra Matviyas

Замовляйте у нас музичні вітання

Слухайте і підтримуйте нас!

Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

Радіoproграма «Пісня України»

Можна слухати з понеділка до
п'ятниці в 9 год. ранку на
cjmrradio.com

CJMR APP

https://www.facebook.com/SOFUradio

Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

SMITH MONUMENT COMPANY LIMITED

Заснована 1919 року

349 Weston Road (North of St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

Єдина в Онтаріо

українська фабрика пам'ятників

- Фабрика і вистава відкриті для публіки (понад 60 пам'ятників на виставі)
- Обслуговуємо всі цвинтарі Канади і США
- Наші висококваліфіковані виконавці мають понад 300 років досвіду
- Ввічлива і професійна обслуга
- Позагодинні зустрічі за домовленням
- Домашні зустрічі можливі

Звертайтеся до власника

Андрія Латишка:

416-769-0674 або 1-888-836-7771

Шановні передплатники,

Редакція «Гомону України» з особливою вдячністю звертається до Вас, за вашу незмінну й багаторічну підтримку. Саме завдяки Вам наша газета вже понад 75 років залишається надійним джерелом новин та зв'язку для української громади.

Повідомляємо, що починаючи з 1 січня 2026 року, діятимуть оновлені ціни на передплату. Це рішення пов'язане зі зростанням витрат, зокрема значним підвищенням поштових послуг від Canada Post, вартості друку, матеріалів та загальних виробничих витрат.

Щиро дякуємо Вам за розуміння, підтримку та багаторічну довіру.

З повагою,

Адміністрація «Гомону України»

Категорія відправлення	Стара ціна	Нова ціна
Публікаційна пошта (Канада)	75 CAD	90 CAD
Стандартна пошта (Канада)	100 CAD	125 CAD
Відправлення до США	120 USD	150 USD
Міжнародні відправлення	250 USD	275 USD

13TH ANNUAL BCU FOUNDATION

GOLF

TOURNAMENT

Per Golfer
\$250

BCU Foundation

STAND WITH UKRAINE

 Piper's Heath Golf Club
5501 Trafalgar Rd
Milton, ON L9E 0Z5

16 JUNE, 2026
www.bcufoundation.com

BCU **Financial**

SPECIAL OFFER

EARN UP TO

3.60%*
ON A 46 MONTH GIC

3.80%*
ON A 57 MONTH GIC

2.25%**
ON A 1 YEAR REDEEMABLE GIC
CASHABLE AFTER 90 DAYS

* Terms and conditions apply: 46-month, and 57-month terms only; NEW and EXISTING money; Includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from April 1st, 2026. Rates are annual and subject to change. ** Terms and conditions apply: 1 year term cashable after 90 days only. If cashed in early, any accrued interest is forfeited; NEW and EXISTING money; We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from April 1st, 2026. Rates are annual and subject to change.